

SGKSO VLAAMSE ARDENNEN

*STUDIEPROFIELEN -
LEERLINGENPROFIELEN*

INHOUDSTAFEL

DEEL I Studieprofielen

Studiegebied ASO	p 1-3
<i>ASO</i> Economie.....	p 1
<i>ASO</i> Humane Wetenschappen	p 2
<i>ASO</i> Klassieke Talen	p 2
<i>ASO</i> Moderne Talen.....	p 2
<i>ASO</i> Wetenschappen.....	p 3
<i>ASO</i> Wiskunde.....	p 3
Studiegebied Bouw	p 4
<i>BSO</i> Bouw (2 ^e graad)	p 4
<i>BSO</i> Ruwbouw (3 ^e graad).....	p 4
<i>BSO</i> Renovatie Bouw (3 ^e lj. 3 ^e graad)	p 4
Studiegebied Chemie	p 4
<i>TSO</i> Techniek-Wetenschappen (1 ^e -2 ^e -3 ^e graad)	p 4
Studiegebied Handel	p 5-9
<i>TSO</i> Handel (1 ^e -2 ^e -3 ^e graad).....	p 5
<i>TSO</i> Handel-Talen (2 ^e graad)	p 6
<i>TSO</i> Secretariaat-Talen (3 ^e graad)	p 6
<i>TSO</i> Boekhouden-Informatica (3 ^e graad)	p 7
<i>BSO</i> Verkoop (2 ^e -3 ^e graad).....	p 8
<i>BSO</i> Kantoor (2 ^e -3 ^e graad).....	p 9
<i>BSO</i> Winkelbeheer en Etalage (3 ^e lj. 3 ^e graad).....	p 9
Studiegebied Hout	p 10
<i>TSO</i> Houttechnieken (2 ^e -3 ^e graad).....	p 10
<i>BSO</i> Hout (2 ^e graad)	p 10
<i>BSO</i> Houtbewerking (3 ^e graad).....	p 10
<i>BSO</i> Industriële houtbewerking (3 ^e lj. 3 ^e graad)	p 10
Studiegebied Koeling en warmte	p 11
<i>BSO</i> Basismechanica (2 ^e graad).....	p 11
<i>BSO</i> Centrale Verwarming en Sanitaire Installaties (3 ^e graad).....	p 11
<i>BSO</i> Verwarmingsinstallaties (3 ^e lj. 3 ^e graad)	p 11
Studiegebied Land- en Tuinbouw	p 12-16
<i>TSO</i> Biotechnische Wetenschappen (2 ^e -3 ^e graad)	p 12
<i>TSO</i> Landbouwtechnieken (2 ^e -3 ^e graad).....	p 13
<i>TSO</i> Tuinbouwtechnieken (2 ^e -3 ^e graad)	p 14
<i>BSO</i> Landbouw (2 ^e -3 ^e graad).....	p 15
<i>BSO</i> Tuinbouw (2 ^e -3 ^e graad).....	p 16

Studiegebied Mechanica-Elektriciteit	p 17-19
<i>TSO</i> Elektriciteit-Elektronica (2 ^e -3 ^e graad)	p 17
<i>TSO</i> Elektrotechnieken (2 ^e graad)	p 18
<i>TSO</i> Elektrische Installatietechnieken (3 ^e graad)	p 18
<i>TSO</i> Elektromechanica (2 ^e -3 ^e graad)	p 18
<i>TSO</i> Industriële Wetenschappen (1 ^e -2 ^e -3 ^e graad)	p 18
<i>TSO</i> Mechanische Technieken (2 ^e graad)	p 19
<i>TSO</i> Mechanische Vormgevingstechnieken (3 ^e graad)	p 19
<i>BSO</i> Elektrische Installaties (2 ^e -3 ^e graad)	p 19
Studiegebied Personenzorg.....	p 20-21
<i>TSO</i> Sociale en Technische Vorming (1 ^e graad)	p 20
<i>TSO</i> Sociale en Technische Wetenschappen (2 ^e graad).....	p 20
<i>TSO</i> Gezondheids- en Welzijnswetenschappen (3 ^e graad)	p 20
<i>BSO</i> Verzorging-Voeding (2 ^e graad)	p 20
<i>BSO</i> Verzorging (3 ^e graad)	p 20
<i>BSO</i> Thuis- en Bejaardenzorg (3 ^e lj. 3 ^e graad).....	p 21
<i>BSO</i> Kinderzorg (3 ^e lj. 3 ^e graad).....	p 21
Studiegebied Sport	p 22-23
<i>ASO</i> Sport (2 ^e graad).....	p 22
<i>ASO</i> Wetenschappen-Sport (3 ^e graad)	p 22
<i>TSO</i> LO & Sport (2 ^e -3 ^e graad).....	p 23

DEEL II   Leerlingenprofielen

Studiegebied ASO	p 24-25
<i>ASO</i> Economie.....	p 24
<i>ASO</i> Humane Wetenschappen	p 24
<i>ASO</i> Klassieke Talen	p 25
<i>ASO</i> Moderne Talen.....	p 25
<i>ASO</i> Wetenschappen.....	p 25
<i>ASO</i> Wiskunde.....	p 25
Studiegebied Bouw	p 26
<i>BSO</i> Bouw (2 ^e graad).....	p 26
<i>BSO</i> Ruwbouw (3 ^e graad)	p 26
<i>BSO</i> Renovatie Bouw (3 ^e lj. 3 ^e graad)	p 26
Studiegebied Chemie.....	p 26
<i>TSO</i> Techniek-Wetenschappen (1 ^e -2 ^e -3 ^e graad)	p 26

Studiegebied Handel	p 27-30
<i>TSO</i> Handel (1 ^e -2 ^e graad)	p 27
<i>TSO</i> Handel (3 ^e graad).....	p 28
<i>TSO</i> Handel-Talen (2 ^e graad)	p 28
<i>TSO</i> Secretariaat-Talen (3 ^e graad)	p 28
<i>TSO</i> Boekhouden-Informatica (3 ^e graad)	p 29
<i>BSO</i> Verkoop (2 ^e -3 ^e graad).....	p 29
<i>BSO</i> Kantoor (2 ^e -3 ^e graad).....	p 29
<i>BSO</i> Winkelbeheer en Etalage (3 ^e lj. 3 ^e graad)	p 30
Studiegebied Hout	p 30-31
<i>TSO</i> Houttechnieken (2 ^e -3 ^e graad).....	p 30
<i>BSO</i> Hout (2 ^e graad)	p 31
<i>BSO</i> Houtbewerking (3 ^e graad).....	p 31
<i>BSO</i> Industriële Houtbewerking (3 ^e lj. 3 ^e graad)	p 31
Studiegebied Koeling en warmte	p 31
<i>BSO</i> Basismechanica (2 ^e graad).....	p 31
<i>BSO</i> Centrale Verwarming en Sanitaire Installaties (3 ^e graad).....	p 31
<i>BSO</i> Verwarmingsinstallaties (3 ^e lj. 3 ^e graad)	p 31
Studiegebied Land- en Tuinbouw	p 32-33
<i>TSO</i> Biotechnische Wetenschappen (2 ^e -3 ^e graad)	p 32
<i>TSO</i> Landbouwtechnieken (2 ^e -3 ^e graad).....	p 32
<i>TSO</i> Tuinbouwtechnieken (2 ^e -3 ^e graad)	p 33
<i>BSO</i> Landbouw (2 ^e -3 ^e graad).....	p 33
<i>BSO</i> Tuinbouw (2 ^e -3 ^e graad).....	p 33
Studiegebied Mechanica-Elektriciteit	p 34-36
<i>TSO</i> Elektriciteit-Elektronica (2 ^e -3 ^e graad)	p 34
<i>TSO</i> Elektrotechnieken (2 ^e graad)	p 35
<i>TSO</i> Elektrische Installatietechnieken (3 ^e graad)	p 35
<i>TSO</i> Elektromechanica (2 ^e -3 ^e graad)	p 35
<i>TSO</i> Industriële Wetenschappen (1 ^e -2 ^e -3 ^e graad)	p 36
<i>TSO</i> Mechanische Technieken (2 ^e graad).....	p 36
<i>TSO</i> Mechanische Vormgevingstechnieken (3 ^e graad)	p 36
<i>BSO</i> Elektrische Installaties (2 ^e -3 ^e graad).....	p 36
Studiegebied Personenzorg.....	p 37-38
<i>TSO</i> Sociale en Technische Vorming (1 ^e graad)	p 37
<i>TSO</i> Sociale en Technische Wetenschappen (2 ^e graad).....	p 37
<i>TSO</i> Gezondheids- en Welzijnswetenschappen (3 ^e graad)	p 37
<i>BSO</i> Verzorging-Voeding (2 ^e graad)	p 37
<i>BSO</i> Verzorging (3 ^e graad)	p 38
<i>BSO</i> Thuis- en Bejaardenzorg (3 ^e lj. 3 ^e graad).....	p 38
<i>BSO</i> Kinderzorg (3 ^e lj. 3 ^e graad).....	p 38
Studiegebied Sport	p 39
<i>ASO</i> Sport (2 ^e graad).....	p 39
<i>ASO</i> Wetenschappen-Sport (3 ^e graad)	p 39
<i>TSO</i> LO & Sport (2 ^e -3 ^e graad).....	p 39

STUDIEPROFIELEN - LEERLINGENPROFIELEN

Studiegebied 'ASO'

ASO	1 ^e graad - 1 ^e jaar	Optie Klassieke Studiën
		Optie Moderne Wetenschappen
	- 2 ^e jaar	Optie Grieks – Latijn
		Optie Latijn
	2 ^e graad	Optie Moderne Wetenschappen
		Optie Grieks
		Optie Grieks – Latijn
		Optie Latijn
		Optie Humane Wetenschappen
		Optie Economie
	3 ^e graad	Optie Wetenschappen
		Optie Wetenschappen – Sport
		Optie Grieks – Latijn
		Optie Grieks – Wetenschappen
		Optie Grieks – Wiskunde
Optie Latijn – Moderne Talen		
Optie Latijn – Wetenschappen		
Optie Latijn – Wiskunde		
Optie Economie – Moderne Talen		
Optie Economie – Wiskunde		
Optie Humane Wetenschappen		
Optie Moderne Talen – Wetenschappen		
Optie Moderne Talen – Wiskunde		
Optie Wetenschappen – Sport		
Optie Wetenschappen – Wiskunde		

Economie

Het profiel van de studierichtingen met deze component:

Deze lestijden economie omvatten drie deelvakken:

- algemene of sociale economie: studie van de maatschappelijke realiteit;
- bedrijfswetenschappen: studie van het bedrijfsleven;
- recht: studie van de juridische wetmatigheden.

De interesse voor de economische wetenschappen kan op twee manieren geuit worden:

- op een wetenschappelijke, analytische manier met een eerder wiskundige wijze van uitdrukken van de economische grootheden (klemtoon op de component wiskunde);
- op een meer verbale manier waarbij de in de economie gebruikte symboliek eerder onder woorden wordt gebracht (klemtoon op de component moderne talen).

Humane Wetenschappen

Profiel van de studierichting:

- De eigenheid ligt vervat in cultuurwetenschappen en gedragswetenschappen.
- Het leren abstract denken over een actuele problematiek
- Het gedrag van de mens en de groepen waarin de mens leeft kritisch bestuderen en wetenschappelijk verantwoord analyseren.
- Bekwaamheid om verbanden te leggen tussen mens en samenleving.
- Het analyseren van film, krant, tv, reclame en de moderne media.
- Positieve mogelijkheden en manipulatietechnieken doorzien en analyseren.
- Het bestuderen van ruimtelijke patronen die voortvloeien uit de activiteiten van de mens.
- Uitdiepen van taalkennis en communicatieve vaardigheden.

Klassieke Talen

Het profiel van de studierichtingen met deze component:

- Een sterk taalkundige, literaire en cultuurhistorische richting.
- Vorming van het abstracte denken en de zin voor analyse en nauwkeurig werken.
- De aan strakke regels en wetmatigheden gebonden taal vergemakkelijkt het aanleren van andere talen.
- Het kritisch benaderen van zakelijke, historische en juridische teksten.
- De vorming van het formeel logisch denken.
- Griekse taal draagt bij tot het ontwikkelen van de zin voor schakeringen en nuancering in de taal.
- Via Griekse en Latijnse beschaving en cultuur de wereld, waarin we nu leven, beter begrijpen en kritisch te bevragen.

Moderne Talen

Het profiel van de studierichtingen met deze component:

- Het ontwikkelen van parate communicatieve vaardigheden.
- Een stevige grammaticale onderbouw ontwikkelen om tot een praktische taalbeheersing te komen.
- Ontwikkelen van attitudes zoals: spreekdurf, zelfvertrouwen, luisterbereidheid en correcte omgangsvormen
- Verhogen van communicatieve vaardigheden om gemakkelijker in contact te komen met de anderstalige wereld.

Wetenschappen

Het profiel van de studierichtingen met deze component:

- Het bestuderen van levende en niet-levende materie via de vakken biologie, chemie en fysica.
- Aandacht voor empirisch feitenmateriaal en de inzichtelijke verwerking ervan.
- Kritisch analyseren en evalueren van cijfermateriaal;
  - het zien en formuleren van een probleem
  - het opstellen van een hypothese
  - het toetsen van de hypothese door experimenten
  - het logisch benaderen van de vaststellingen
  - het formuleren van besluiten.
- Motorische aanleg om met de nodige accuraatheid proeven, experimenten en waarnemingen uit te voeren.

Wiskunde

Het profiel van de studierichtingen met deze component:

- Via de deelvakken algebra, meetkunde, analyse, statistiek en kansrekening tot een vrij hoog niveau van algemeenheid en abstractie komen in de wiskunde.
- Op zoek gaan naar het onderliggend wiskundig probleem in een gegeven vraagstuk via die deelvakken.
- Omzetten van concrete problemen naar een wiskundig model.
- Wiskundige begrippen inkaderen in structuren.
- Opgestelde structuren exact kunnen beschrijven.
- Hoge eisen op het vlak van inzicht.

Studiegebied 'Bouw'

BSO	2 ^e graad	Bouw
	3 ^e graad	Ruwbouw
	Specialisatiejaar	Renovatie Bouw

BSO

Bouw	2 ^e graad
Ruwbouw	3 ^e graad
Renovatie Bouw	3 ^e lj. 3 ^e graad

Het profiel van de studierichting:

- Beroepsgerichte vorming met beroepsattest.
- Na het 7^e jaar specialisatie Renovatie getuigschrift secundair onderwijs.
- Leerlingen in deze richting worden opgeleid tot polyvalente bouwvakkers voor zowel nieuwbouw als restauratie-renovatie met onbegrensde tewerkstellingsmogelijkheden.
- In deze opleiding ligt het accent op planlezen en praktijk.
- Ook aan het aspect veiligheid wordt er heel wat aandacht besteed.
- Verschillende stageperiodes brengen de leerlingen nauw in contact met de realiteit van de sector.
- De leerlingen krijgen ook een opleiding bedrijfsbeheer, zodat ze zich als zelfstandige kunnen vestigen.

Studiegebied 'Chemie'

TSO	1 ^e graad	Optie Techniek-Wetenschappen
	2 ^e graad	Techniek-Wetenschappen
	3 ^e graad	Techniek-Wetenschappen

Techniek-Wetenschappen	1 ^e -2 ^e -3 ^e graad
------------------------	--

Het profiel van de studierichting:

- Het is een wetenschappelijke en technische richting :
    - wetenschappelijk: wetenschapsbeoefening & verwerven van wetenschappelijke kennis
    - technisch : toepassing op natuurwetenschappen
    - algemeen vormend : inzicht verwerven in samenhang natuurwetenschappen, maatschappij, techniek en wereldbeeld
  - Toekomstmogelijkheden:
    - Hoger onderwijs; vooral professionele Bacheloropleidingen (180 studiepunten; 3 jaar):
    - Industriële wetenschappen en technologie
    - Biotechniek
    - Gezondheidszorg
    - Onderwijs
    - Sociaal agogisch werk
- Zeer sterke leerlingen uit Techniek-Wetenschappen kunnen eventueel academische bacheloropleidingen aan.

<i>Studiegebied 'Handel'</i>		
------------------------------	--	--

TSO	1 ^e graad	Optie Handel
	2 ^e graad	Handel
	3 ^e graad	Handel-Talen
		Handel
BSO	2 ^e graad	Secretariaat-Talen
		Boekhouden-Informatica
		Verkoop
	3 ^e graad	Kantoor
		Verkoop
Specialisatiejaar	Kantoor	
		Winkelbeheer en Etalage

TSO

Handel	1 ^e -2 ^e -3 ^e graad
--------	--

Het profiel van de studierichting:

- Het handelsonderwijs zorgt voor een actuele en polyvalente basisvorming. De doorstroming naar het hoger onderwijs verloopt vlot omdat de leerlingen een stevige, algemene en bedrijfsgerichte kennis bezitten.
- De taalkundige vorming (Nederlands, vreemde talen) is op de praktijk afgestemd. De leerlingen leren de specifieke handelstaal (mondeling en schriftelijk) om later commerciële, administratieve of sociale taken uit te voeren. Ze maken kennis met verschillende aspecten van communicatie.
- In de tweede graad krijgen de leerlingen de basisprincipes van het boekhouden : handelsdocumenten, de financiële documenten en het moderne betalingsverkeer. Nadien verwerken ze deze documenten in de boekhouding.
- In de derde graad diepen zij het dubbel boekhouden grondig uit. Ze leren een professioneel softwarepakket met voorraad, facturatie en boekhouden inzichtelijk gebruiken.
- De informatica wordt naast tekstverwerking in belangrijke mate geïntegreerd : ze leren inzichtelijk werken binnen verschillende professionele basispakketten. Ze krijgen de elementaire kennis van het besturingssysteem.
- Er is ook een pakket juridische vorming met de beginselen van burgerlijke recht en handelsrecht.
- Zakelijke communicatie speelt een belangrijke rol in de opleiding.
- Omdat het officiële leerplan bedrijfsbeheer verweven zit in de leerplannen ontvangen de leerlingen die met succes het diploma behalen, automatisch het aanvullende getuigschrift over de kennis van bedrijfsbeheer.

Handel-Talen

2^e graad

Het profiel van de studierichting:

- Naast de brede basisvorming wordt het accent vooral gelegd op de vaardigheden van de taal: lezen, luisteren, schrijven en spreken.
- Daarnaast krijgen de leerlingen een bedrijfsgerichte vorming met informatica, boekhouden, tekstverwerking.
- Ze verwerven de specifieke basiskennis die nodig is voor de derde graad Secretariaat-Talen.

Secretariaat-Talen

3^e graad

Het profiel van de studierichting:

De leerlingen verwerven:

- kennis van de basisprincipes in verband met het boekhouden en van de handelsdocumenten,
  - zij krijgen eveneens een grondige kennis van de secretariaatsfuncties,
  - de organisatie van het secretariaat en
  - recente kantoortechnieken.
-
- Daarnaast krijgen de leerlingen ook tekstverwerking en in het vak toegepaste informatica leren zij vlot en inzichtelijk werken met verschillende professionele basispakketten en met speciale aandacht voor moderne vormen van communicatie.
  - Ze maken kennis met de basiselementen van het burgerlijk recht en het handelsrecht. Zij krijgen praktische toepassingen op de fiscaliteit en de sociale wetgeving.
  - Veel aandacht voor zakelijke communicatie in het Nederlands en in het Frans, in het Engels en in het Duits.
  - Omdat het officiële leerplan bedrijfsbeheer verweven zit in de leerplannen ontvangen de leerlingen die met succes het diploma behalen, automatisch het aanvullende getuigschrift over de kennis van bedrijfsbeheer.

Het profiel van de studierichting:

- De leerlingen bestuderen grondig de bedrijfsverrichtingen, de bijhorende documenten en de administratieve organisatie.
- Er wordt inzichtelijk gewerkt met een professioneel en geïntegreerd pakket voor voorraad en facturatie, boekhouding en beleidsanalyse.
- Ze maken kostprijscalculaties in handels- en industriële ondernemingen. Ook de financieringsproblematiek van de onderneming komt aan bod.
- Tekstverwerking en toegepaste informatica vormen een belangrijk pakket : ze bezitten een goede klavierbeheersing en doen elementaire kennis op van het besturingssysteem. Ze leren inzichtelijk werken binnen verschillende professionele basispakketten. Er wordt gewerkt met netwerksystemen en grotere configuraties.
- Ze krijgen de basiselementen van burgerlijk recht en handelsrecht, er worden praktische toepassingen gegeven op de fiscaliteit en de sociale wetgeving.
- Zakelijke communicatie in het Nederlands, in het Frans en in het Engels is belangrijk.
- Omdat het officiële leerplan bedrijfsbeheer verweven zit in de leerplannen ontvangen de leerlingen die met succes het diploma behalen, automatisch het aanvullende getuigschrift over de kennis van bedrijfsbeheer.
- Zij moeten een stevige wiskundige basis bezitten, pragmatisch ingesteld zijn en analytisch denken.

Het profiel van de studierichting:

- Naast de algemene kennis en basisvorming wordt in de afdeling verkoop de nadruk gelegd op 3 componenten: de commerciële, de communicatieve en de ICT-component.
- Het commerciële gedeelte, namelijk het leren verkopen, gebeurt in de lessen commerciële vorming, winkeladministratie en beeldende vorming.
In de lessen commerciële vorming wordt er aandacht besteed aan klantenkennis, vereisten van een goede verkoper, productkennis, marktkennis en de opbouw van verkoopsgesprekken.
In de lessen winkeladministratie leert men een vlotte administratie van de winkelvoorraad, het prijzen en beveiligen van artikelen, de financiële afsluiting van de verkoop, het werkklaar maken van de kassaomgeving, het werken met het kasregister, ...
In de lessen beeldende vorming moeten de leerlingen blikvangers ontwerpen en maken, ze leren technieken aan voor het evenwichtig opbouwen van een etalage en maken schetsen van een winkelinrichting.
- Het communicatieve gebeurt in de lessen Nederlands : er wordt voldoende aandacht besteed aan een effectief en functioneel taalgebruik, veel aandacht gaat naar een grondige voorbereiding van verkoops- en telefoongesprekken.
Naast het Nederlands wordt Frans als tweede en Engels als derde taal aangeboden.
- De ICT-component zit in de tweede graad, waar de leerlingen een degelijke kennis meekrijgen van computervaardigheden. Ze leren werken met een aantal programma's in de lessen dactylografie en toegepaste informatica maar ook in de specifieke vakken wordt met toepassingspakketten gewerkt.
- In de derde graad gaan de leerlingen de theorie dan toetsen aan de praktijk via stages bij winkeliers.

Kantoor

2^e-3^e graad

Het profiel van de studierichting:

Naast de algemene kennis en basisvorming wordt in de afdeling Kantoor de nadruk gelegd op drie componenten: de communicatieve, de bedrijfsgerichte en de ICT-component.

In de communicatieve component worden vooral de praktische aspecten van zakelijke communicatie in het Nederlands, Frans en Engels aangebracht.

De bedrijfsgerichte component geeft een stevige vorming van secretariaatstaken, commerciële verrichtingen worden in een boekhoudpakket verwerkt en een praktische logistieke vorming geeft de verschillende uitvoerende aspecten van het magazijnwerk.

Seminaries, vakdoorbrekende projecten, benadrukken het verwerven van vaardigheden en attitudes.

De ICT-component komt vooral in de tweede graad aan bod. De jongere verwerft een degelijke kennis van computervaardigheden.

Er is permanent aandacht voor beroepsvaardigheden zoals huisstijl en toepassing van BIN-normen en attitudes zoals ordelijk en nauwkeurig werken, zin voor initiatief en stressbestendigheid.

Winkelbeheer en Etalage

3^e lj. 3^e graad

Het profiel van de studierichting:

In een 7^e specialisatiejaar Winkelbeheer en Etalage leren ze de vaardigheden, kennis en attitudes die nodig zijn voor het zelfstandig uitbaten van een kleinhandelszaak.

Studiegebied 'Hout'

TSO	1 ^e graad	Optie Hout- en Bouwtechnieken
	2 ^e graad	Houttechnieken
	3 ^e graad	Houttechnieken
BSO	2 ^e graad	Hout
	3 ^e graad	Houtbewerking
	Specialisatiejaar	Industriële Houtbewerking

TSO

Houttechnieken 2^e-3^e graad

Het profiel van de studierichting:

- Technisch – praktische richting.
- Goede werkgelegenheid na secundair onderwijs
- Voortstuderen: specialisatiejaar, soms ook een bacheloropleiding.
- Via CAD/CAM, CNC- en labotechnieken verwerven de leerlingen inzicht op het gebied van vormgeving en constructie met het natuurproduct hout.
- Deze richting is een ideale opleiding voor functies als bouwkundig tekenaar, opzichter, ploegleider, ... in de houtverwerkende nijverheid.
- De leerlingen krijgen een opleiding bedrijfsbeheer, zodat ze zich als zelfstandige kunnen vestigen.

BSO

Hout	2 ^e graad
Houtbewerking	3 ^e graad
Industriële Houtbewerking	3 ^e lj. 3 ^e graad

Het profiel van de studierichting:

- Beroepsgerichte vorming met beroepsattest.
- Na het 7^e jaar specialisatie Industriële Houtbewerking getuigschrift secundair onderwijs.
- In deze richting wordt er vooral aandacht besteed aan hout als natuurproduct, hout in de bouw en hout in de meubelfabricatie.
- Via stages in plaatselijke bedrijven krijgen de leerlingen voeling met de realiteit.
- De leerlingen krijgen bovendien een opleiding bedrijfsbeheer, zodat ze zich als zelfstandige kunnen vestigen.

Studiegebied 'Koeling en Warmte'

BSO	2 ^e graad	Basismechanica
	3 ^e graad	Centrale Verwarming en Sanitaire Installaties
	Specialisatiejaar	Verwarmingsinstallaties

BSO

Basismechanica	2 ^e graad
Centrale Verwarming en Sanitaire Installaties	3 ^e graad
Verwarmingsinstallaties	3 ^e lj. 3 ^e graad

Het profiel van de studierichting:

- Beroepsgerichte vorming met beroepsattest.
- Na het 7^e jaar specialisatie Verwarmingsinstallaties getuigschrift secundair onderwijs.
- In de opleiding: branderattest erkend door het Ministerie van Leefmilieu en attest lekdetectie op stookolietanks.
- Na een opleiding mechanica of elektriciteit in de tweede graad TSO of BSO, kan men de richting Centrale verwarming en sanitaire installaties volgen. De vorming sluit aan bij de actuele wensen naar comfort. In deze opleiding ligt het accent op praktijk, centrale verwarming, warmteberekeningen, sanitaire installaties, lassen, en elektriciteit.
- Verschillende stageperiodes brengen de leerlingen in contact met de realiteit van de sector.
- De leerlingen krijgen een opleiding bedrijfsbeheer, zodat ze zich als zelfstandige kunnen vestigen.

<i>Studiegebied 'Land- en Tuinbouw'</i>		
---	--	--

TSO	1 ^e graad	Optie Agro-Biotechnieken
	2 ^e graad	Biotechnische Wetenschappen Landbouwtechnieken Tuinbouwtechnieken
	3 ^e graad	Biotechnische Wetenschappen Landbouwtechnieken Tuinbouwtechnieken
BSO	1 ^e graad	Beroepenveld: Land- en Tuinbouw
	2 ^e graad	Landbouw Tuinbouw
	3 ^e graad	Landbouw Tuinbouw
	Specialisatiejaar	Veehouderij en Landbouwteelten Groenbeheer en Verfraaiing

TSO

Biotechnische Wetenschappen

2e-3e graad
--

Het profiel van de studierichting:

- Dit is een doorstroomstudierichting binnen het studiegebied 'land- en tuinbouw'. De leerlingen bereiden zich dus voor om verdere studies in hogeschoolonderwijs met één cyclus (professionele bachelor) of twee cycli (academische bachelor gevolgd door master) aan te vatten.
- Dit is een studierichting voor leerlingen die zich willen verdiepen in de wetenschappelijke studie van levende wezens als ook in de factoren die ze beïnvloeden. De studie van levende wezens, plant, dier en mens in relatie met hun omgeving staat centraal in de vorming.
- Via voorbeelden maakt men kennis met toepassingen van de biotechnologie in de praktijk, daarbij ontwikkelt men vaardigheden om productieprocessen te analyseren, te verklaren en te begeleiden.
- De vorming biedt mogelijkheden om als technisch medewerker te werken in bedrijven gespecialiseerd in de biotechnologische sector.
- Via laboratoriumoefeningen krijgt men de kans om de theorie toe te passen in concrete praktijksituaties. Hierbij leert men kwantitatieve en kwalitatieve analyses uitvoeren op grondstoffen en afgewerkte producten. Stage behoort tot de mogelijkheden.
- De geïntegreerde proef (GIP) biedt de mogelijkheid om via een zelfgekozen project(en) nieuwe kennis, inzichten en vaardigheden op een zelfstandige manier te verwerven.

Hierbij ligt de klemtoon eerder op het leerproces dan op het eindresultaat.

Het profiel van de studierichting:

- De studierichting biedt een brede en polyvalente vorming met mogelijkheden naar vervolgonderwijs en directe tewerkstelling binnen en buiten de sector. Men ontvangt tevens het attest bedrijfsbeheer en het VCA-attest.
- In de **tweede graad** verwerft men de basisbeginselen in verband met de groei en ontwikkeling, de verzorging en de commercialisatie van landbouwteelten en –dieren.
- Binnen het vak plant- en groeimilieu wordt veel aandacht besteed aan de studie van de groei en ontwikkelingsprocessen bij landbouwgewassen en de invloed die de bodem, de klimaatsfactoren en de voeding erop uitoefenen. Deze gewassen telen op een veilige en duurzame wijze is de boodschap.
- De meeste aandacht binnen het vak dier- en leefmilieu gaat uit naar het bestuderen van de inwendige en uitwendige bouw van landbouwhuisdieren (runderen, varkens, paarden, geiten, schapen, pluimvee). Men leert de werking kennen van de verschillende stelsels van de inwendige bouw en wat de gevolgen ervan zijn naar de voeding, vlees- en melkproductie.
- Het vak algemene technieken biedt de leerlingen de mogelijkheid om hun vaardigheid in het uitvoeren van basistechnieken zoals hout- en metaalbewerking, lassen en metselen te verbreden. Via het onderdeel elektriciteit en motoren worden ze voorbereid op het werken met trekkers, machines en installaties die worden gebruikt binnen de sector (derde graad).
- Via praktijkoefeningen worden leerlingen vaardig in het vermeerderen van planten, het uitvoeren van teeltvoorbereidingen, het verzorgen van planten, het oogsten en verkoopsklaar maken.
- In de **derde graad** leert men allerlei aspecten van een goede bedrijfsvoering: wanneer en hoeveel men moet investeren en hoe men de kostprijs berekent. Uiteindelijk moet men in staat zijn om zelfstandig een bedrijf te leiden.
- De vorming biedt mogelijkheden om als technisch medewerker te werken in bedrijven gespecialiseerd in de verkoop en verwerking van landbouwproducten of in de toelevering van grondstoffen, in proefcentra en in openbare diensten. Men kan ook als bedrijfsverzorger aan de slag.
- Via praktijkoefeningen en stages krijgt men in de derde graad de kans om de theorie toe te passen in concrete praktijksituaties.
- Men is voorbereid om verdere studies in hogeschoolonderwijs met één cyclus succesvol aan te vatten. Bachelor in de landbouw en biotechnologie. De specialiteiten ‘landbouw’ en ‘voedingsindustrieën’ sluiten het best aan op deze studierichting.

Het profiel van de studierichting:

- De studierichting biedt een brede en polyvalente vorming met mogelijkheden naar directe tewerkstelling en vervolgonderwijs binnen en buiten de sector. Men ontvangt tevens een attest bedrijfsbeheer en het VCA-attest.
- In de **tweede graad** verwerft men de basisbeginselen in verband met de groei en ontwikkeling, de verzorging en de commercialisatie van planten.
- Binnen het vak plantenkennis en –verwerking wordt veel aandacht besteed aan het herkennen en benoemen van planten die binnen de groene sector worden aangewend. Men leert vaardig worden in het uitvoeren van taken met tuingereedschap bij aanleg en onderhoud van groen.
- Het vak algemene technieken biedt de leerlingen de mogelijkheid om hun vaardigheid in het uitvoeren van basistechnieken zoals hout- en metaalbewerking, lassen en metselen te verbreden. Via het onderdeel elektriciteit en motoren worden ze voorbereid op het werken met trekkers, machines en installaties die worden gebruikt binnen de sector (derde graad).
- Via praktijkoefeningen worden leerlingen vaardig in het vermeerderen van planten, het uitvoeren van teeltvoorbereidingen, het verzorgen van planten, het oogsten en het verkoopklaar maken.
- Het classificeren van planten binnen het vijf rijkensysteem en de relatie van levende wezens onderling komen aan bod in het vak toegepaste biologie.
- In de **derde graad** biedt de vorming mogelijkheden om als technisch medewerker te werken in tuinbouwbedrijven (tuinbouwproductiebedrijven, tuinaannemersbedrijven, bloemen- en tuincentra e.a.) of bij openbare diensten. Men kan ook als gespecialiseerd tuinder of ploegbaas werken in een groenvoorzieningsbedrijf of openbare groendienst.
- Deze vorming leidt de leerlingen ook op voor het runnen van een eigen tuinbouwonderneming als beginnend zelfstandig tuinder in de sector van fruit-, groentenbedrijf, bloemisterij of boomkwekerij. Tevens wordt men opgeleid tot beginnend technisch medewerker of bedrijfsverzorger aangesloten bij een dienst voor bedrijfshulp in land- en tuinbouw.
- De leerlingen leren bloemen en planten tot eigentijdse en professionele bloemenarrangementen verwerken.
- Via praktijkoefeningen en stages krijgt men in de derde graad de kans om de theorie toe te passen in concrete praktijksituaties.
- Men is voorbereid om verdere studies in hogeschoolonderwijs met één cyclus succesvol aan te vatten. Bachelor in de landbouw en biotechnologie met optie groenvoorziening, tuinbouw, landbouw, voedingsindustrieën sluiten het best aan op deze studierichting. Ook landschaps- en tuinarchitect en technisch regentaat tuinbouw behoren tot de mogelijkheden.

Het profiel van de studierichting:

- De studierichting bereidt de leerlingen voor op directe tewerkstelling binnen de sector. Men ontvangt tevens het attest bedrijfsbeheer en het VCA-attest.
- In de **tweede graad** verwerft men de basisbeginselen in verband met de groei en ontwikkeling, de verzorging en de commercialisatie van landbouwteelten en –dieren. Nieuwe kennis, inzichten en vaardigheden worden altijd aangebracht vertrekkend vanuit praktische voorbeelden en/of concrete praktijksituaties. Kennis en inzichten worden gekoppeld aan het aanleren van de vaardigheden.
- Binnen het vak plant- en groeimilieu wordt veel aandacht besteed aan de studie van de groei en ontwikkelingsprocessen bij landbouwgewassen en de invloed die de bodem, de klimaatsfactoren en de voeding erop uitoefenen. Deze gewassen telen op een veilige en duurzame wijze is de boodschap.
- De meeste aandacht binnen het vak dier- en leefmilieu gaat uit naar het bestuderen van de inwendige en uitwendige bouw van landbouwhuisdieren (runderen, varkens, paarden, geiten, schapen, pluimvee). Men leert de werking kennen van de verschillende stelsels van de inwendige bouw en wat de gevolgen ervan zijn naar de voeding, vlees- en melkproductie.
- Het vak algemene technieken biedt de leerlingen de mogelijkheid om hun vaardigheid in het uitvoeren van basistechnieken zoals hout- en metaalbewerking, lassen en metselen te verbreden. Via het onderdeel elektriciteit en motoren worden ze voorbereid op het werken met trekkers, machines en installaties die worden gebruikt binnen de sector (derde graad).
- Via praktijkoefeningen worden leerlingen vaardig in het vermeerderen van planten, het uitvoeren van teeltvoorbereidingen, het verzorgen van planten, het oogsten en verkoopklaar maken.
- Binnen het vak toegepaste natuurwetenschappen ontdekken de leerlingen via concrete voorbeelden de wetenschappelijke achtergrond van chemische en fysische processen die zich afspelen in de natuur en bij de productie van planten. Ook het classificeren van planten binnen het vijf rijkensysteem en de relatie van levende wezens onderling komen aan bod.
- In de **derde graad** biedt de vorming mogelijkheden om als beginnend bedrijfsverzorger te werken in landbouwbedrijven gespecialiseerd in de verkoop en verwerking van landbouwproducten of de toelevering van grondstoffen, proefcentra en openbare diensten. Men leert onder begeleiding over de verzorging van de dieren en akkerbouwgewassen (granen, maïs, bieten, openluchtgroenten e.a.), de verwerking en commercialisatie.
- Via praktijkoefeningen en stages krijgt men in de derde graad de kans om de theorie toe te passen in concrete praktijksituaties. Men oefent om opdrachten die men krijgt van zijn directe overste en die verband houden met het verzorgen van landbouwgewassen en landbouwhuisdieren, onder begeleiding uit te voeren.
- Men leert machines die courant worden aangewend binnen een doorsnee landbouwbedrijf bedienen, controleren, afstellen en onderhouden. Men verwerft rijvaardigheid en bekwaamheid om allerlei landbouwvoertuigen en –machines te besturen binnen de wettelijke voorzieningen zowel op de openbare weg als op privé-terreinen.
- Leerlingen die slagen kunnen een zevende specialisatiejaar BSO volgen binnen het studiegebied land- en tuinbouw.

Het profiel van de studierichting:

- De studierichting bereidt de leerlingen voor op directe tewerkstelling binnen de sector. Men ontvangt tevens het attest bedrijfsbeheer en het VCA-attest.
- In de **tweede graad** verwerft men de basisbeginselen in verband met de groei en ontwikkeling, de verzorging en de commercialisatie van planten. Nieuwe kennis, inzichten en vaardigheden worden altijd aangebracht vertrekkend vanuit praktische voorbeelden en/of concrete praktijksituaties. Kennis en inzichten worden gekoppeld aan het aanleren van de vaardigheden.
- Binnen het vak plant- en groeiomgeving wordt veel aandacht besteed aan de studie van de groei en ontwikkelingsprocessen bij planten en de invloed die de bodem, de klimaatsfactoren en de voeding erop uitoefenen. Deze planten telen op een veilige en duurzame wijze is de boodschap.
- Binnen het vak plantenkennis en verwerking wordt het accent gelegd op het herkennen en benoemen van planten die binnen de groensector worden aangewend. Bij aanleggen en onderhouden van tuinen leren de leerlingen vaardig worden in het uitvoeren van taken met handgereedschappen.
- Het vak algemene technieken biedt de leerlingen de mogelijkheid om hun vaardigheid in het uitvoeren van basistechnieken zoals hout- en metaalbewerking, lassen en metselen te verbreden. Via het onderdeel elektriciteit en motoren worden ze voorbereid op het werken met trekkers, machines en installaties die worden gebruikt binnen de sector (derde graad).
- Via praktijkoefeningen worden leerlingen vaardig in het vermeerderen van planten, het uitvoeren van teeltvoorbereidingen, het verzorgen van planten, het oogsten en verkoopsklaar maken.
- Binnen het vak toegepaste natuurwetenschappen ontdekken de leerlingen via concrete voorbeelden de wetenschappelijke achtergrond van chemische en fysische processen die zich afspelen in de natuur en bij de productie van planten. Ook het classificeren van planten binnen het vijf rijkensysteem en de relatie van levende wezens onderling komen aan bod.
- In de **derde graad** biedt de vorming mogelijkheden om als beginnend medewerker te werken in bloemen- en tuincentra. Men leert onder begeleiding en vanuit opdrachten het verwerken van bloemen, planten en andere materialen tot esthetisch verantwoorde creaties. Daarnaast verwerft men ook de competenties van een beginnend tuinier en groenarbeider om werkzaamheden in verband met aanleg en onderhoud van groene ruimten en beplantingen onder begeleiding uit te voeren.
- Via praktijkoefeningen en stages krijgt men in de derde graad de kans om de theorie toe te passen in concrete praktijksituaties. Men oefent om opdrachten die men krijgt van zijn directe overste en die verband houden met het verzorgen van tuinbouwproducten, onder begeleiding uit te voeren.
- Men leert machines die courant worden aangewend binnen een doorsnee tuinbouwbedrijf bedienen, controleren, afstellen en onderhouden. Men verwerft rijvaardigheid en bekwaamheid om allerlei tuinbouwvoertuigen en –machines te besturen binnen de wettelijke voorzieningen zowel op de openbare weg als op de privé-terreinen.
- Leerlingen die slagen kunnen een zevende specialisatiejaar BSO volgen binnen het studiegebied land- en tuinbouw.

Studiegebied 'Mechanica-Elektriciteit'

TSO	1 ^e graad	Optie Mechanica-Elektriciteit		
		2 ^e graad	Elektriciteit-Elektronica Elektrotechnieken Elektromechanica Industriële Wetenschappen Mechanische Technieken	
	3 ^e graad	Elektriciteit-Elektronica Elektrische Installatietechnieken Elektromechanica Industriële Wetenschappen Mechanische vormgevingstechnieken		
		BSO	2 ^e graad	Elektrische Installaties
		3 ^e graad	Elektrische Installaties	

TSO

Elektriciteit – Elektronica 2^e-3^e graad

Het profiel van de studierichting:

- Technisch – theoretische richting.
- Theoretischer dan de techniekrichtingen, maar praktischer dan de richting Industriële Wetenschappen.
- Doorstromingsniveau.
- Voortstuderen op bachelorniveau met doorschuifkansen naar masterniveau is de hoofdbedoeling van die richting. Directe tewerkstelling na het secundair onderwijs is heel goed mogelijk en biedt ruime kansen op een mooie tewerkstelling.
- Deze richting heeft elektriciteit en elektronica als hoofdcomponenten.
- De leerlingen worden opgeleid tot technici gespecialiseerd in elektronische netwerken, digitaal- en communicatietechnieken.

Elektrotechnieken	2 ^e graad
Elektrische Installatietechnieken	3 ^e graad

Het profiel van de studierichting:

- Technisch – praktische richting.
- Deze richting is meer praktijkgericht dan de technisch-theoretische richtingen.
- Grote kansen op de arbeidsmarkt na secundair onderwijs.
- Voortstuderen: specialisatiejaar, soms ook een bacheloropleiding.
- De leerlingen leren er de beginselen van elektriciteit en installatieleer en worden er voorbereid op de meer praktisch-technische vakken die verband houden met elektriciteit in de derde graad.
- In de praktijklessen leert de leerling zelfstandig een klassieke huisinstallatie volgens de regels van goed vakmanschap realiseren.
- Tijdens de lessen elektrotechnisch tekenen maken de leerlingen kennis met de symbolen, de opbouw van elektrische schema's en coderingen.
- Bij installatieleer leren de leerlingen een huishoudelijke installatie realiseren.
- Het vak elektriciteit brengt de leerlingen de nodige theoretische inzichten bij om berekeningen te kunnen maken betreffende stroomsterkte, vermogen of arbeid in elektrische stroomkringen.
- De geïntegreerde aanpak tussen labo, theorie en een ruime praktische opleiding zijn de ingrediënten voor een doelgerichte vorming.
- De leerlingen krijgen ook een opleiding bedrijfsbeheer, zodat ze zich als zelfstandige kunnen vestigen.

Elektromechanica	2 ^e -3 ^e graad
------------------	--------------------------------------

Het profiel van de studierichting:

- Technisch – theoretische richting.
- Theoretischer dan de techniekrichtingen, maar praktischer dan de richting Industriële Wetenschappen.
- Doorstromingsniveau.
- Voortstuderen op bachelorniveau met doorschuifkansen naar masterniveau is de hoofdbedoeling van die richting. De sterke technische componente biedt ook directe tewerkstelling na het secundair onderwijs met ruime tewerkstellingskansen.
- Naast een algemene vorming krijgen de leerlingen de techniek vanuit een wiskundige en wetenschappelijke hoek aangeboden.

Industriële Wetenschappen	1 ^e -2 ^e -3 ^e graad
---------------------------	--

Het profiel van de studierichting:

- Technisch – theoretische richting.
- Doorstromingsniveau.
- Verder studeren is de hoofdbedoeling (meestal masteropleiding), alhoewel directe tewerkstelling na het secundair onderwijs kan gezien de technische vorming en hoge vorm van inzicht in de technologische processen.
- Deze richting besteedt vooral aandacht aan wiskunde, techniek en wetenschappen. Veel toekomstige industriële ingenieurs krijgen in deze afdeling hun basisvorming.

Mechanische Technieken	2 ^e graad
Mechanische Vormgevingstechnieken	3 ^e graad

Het profiel van de studierichting:

- Technisch – praktische richting
- Deze richting is meer praktijkgericht dan de technisch-theoretische richtingen.
- Sterke aanwezigheid op de arbeidsmarkt na secundair onderwijs.
- Voortstuderen: specialisatiejaar (computergestuurde werktuigmachines), soms ook een bacheloropleiding.
- De leerinhouden spelen voortdurend in op de technische ontwikkelingen en op de allernieuwste technologieën voor de opleiding tot machineoperator.
- De leerlingen leren werktuigmachines bedienen om planmatig of met geprogrammeerde instructies vorm te geven aan de materie.

BSO

Elektrische Installaties	2 ^e –3 ^e graad
--------------------------	--------------------------------------

Het profiel van de studierichting:

In deze richting wordt vooral beroep gedaan op de motivatie van de leerlingen. Deze studierichting omvat vier jaar en heeft tot doel de leerlingen een praktische opleiding te geven, die hen in staat moet stellen om zelfstandig een elektrische huisinstallatie aan te leggen. Ook zullen de leerlingen onder begeleiding nijverheidsinstallaties kunnen aanleggen.

Hoewel in de opleiding de nadruk ligt op het praktisch uitvoeren van de opdrachten, is een theoretische ondersteuning voor wat je doet onontbeerlijk. Een elektricien moet immers altijd goed nadenken vooraleer hij/zij iets uitvoert. In de opleiding komen technisch tekenen, installatieleer, motorschakeling, PLC-sturingen ruim aan bod. Bijzonder veel aandacht gaat naar praktische realisaties, stage en labowerk.

Studiegebied 'Personenzorg'

TSO	1 ^e graad	Optie Sociale en Technische Vorming
	2 ^e graad	Sociale en Technische Wetenschappen
	3 ^e graad	Gezondheids- en Welzijnswetenschappen
BSO	2 ^e graad	Verzorging-Voeding
	3 ^e graad	Verzorging
	Specialisatiejaar	Thuis- en Bejaardenzorg Kinderzorg

TSO

Sociale en Technische Vorming	1 ^e graad
Sociale en Technische Wetenschappen	2 ^e graad
Gezondheids- en Welzijnswetenschappen	3 ^e graad

Het profiel van de studierichting:

- In de eerste graad van het secundair onderwijs zijn de vakken voor het grootste deel gemeenschappelijk.
- In het eerste leerjaar, binnen het keuzegedeelte, kan de school de keuzemodule Gezinstechnieken aanbieden. De menselijke behoeften, zoals voeding, bescherming, veiligheid, ... vormen het uitgangspunt.
- Het technologisch denkproces ondersteunt het technisch handelen.
- In het tweede leerjaar maken de leerlingen kennis met de sociale en wetenschappelijke accenten van de studierichtingen TSO, binnen het studiegebied Personenzorg.
- Ze maken kennis met de toepassing van wetenschap en technologie op het domein van voedselbehandeling en bewerking van soepele en/of harde materialen.

BSO

Verzorging-Voeding	2 ^e graad
Verzorging	3 ^e graad

Het profiel van de studierichting:

- In de eerste graad van het secundair onderwijs zijn de vakken voor het grootste deel gemeenschappelijk.
- Vanaf het tweede leerjaar komen in de lessentabellen vakken voor, die de leerlingen laten kennismaken met de mensgerichte en productgerichte accenten van de studierichtingen BSO.
- Vanaf de tweede graad volgt een ervaringsgerichte benadering van omgangskunde en gezondheidsopvoeding. Vooral het manueel handelen op het domein van voeding, leef- en woonsituatie is belangrijk.

Thuis- en Bejaardenzorg

3^e lj. 3^e graad

Het profiel van de studierichting:

- Dit is een mens- en praktijkgericht specialisatiejaar voor leerlingen die flexibel en creatief zijn en in team kunnen werken. Ze kunnen initiatief nemen en verantwoordelijkheid dragen. De nadruk ligt op omgangskunde met zorgvragers en op ondersteuning van zelfredzaamheid en zorgtaken in het leefmilieu, zowel residentieel als in het thuismilieu.
- Deze opleiding voorziet in stages in bejaardentehuizen, R.V.T.-rusthuizen, materniteit.
- Tewerkstelling:
  - rust- en verzorgingstehuizen
  - thuiszorg
  - kort verblijf centra
  - thuiszorg na bevalling
  - ...

Kinderzorg

3^e lj. 3^e graad

Het profiel van de studierichting:

- Dit is een specialisatiejaar waarin leerlingen op een creatieve en respectvolle manier leren omgaan met elk kind in al zijn diversiteit. Ze kunnen verantwoordelijkheid dragen en initiatief nemen. De nadruk ligt op omgangskunde met kinderen, zowel individueel als in groep.
- In de basismodule wordt de nadruk gelegd op de begeleiding, verzorging en probleemoplossende benadering van complexe situaties in kinderdagverblijven en bij onthaalmoeders. Daarnaast zijn er nog 2 specifieke modules:
  - de buitenschoolse kinderopvang
  - de opvang van kinderen in specifieke opvoedingssituatieswaarbij de inzichten en vaardigheden verworven in de basismodule aangevuld worden met bijkomende kennis en praktijkervaring typisch voor het desbetreffende werkveld.
- Tewerkstelling:
  - kinderdagverblijven
  - onthaalcentra
  - centra voor geplaatste kinderen

Studiegebied 'Sport'

ASO	2 ^e graad	Sport
	3 ^e graad	Wetenschappen-Sport
TSO	1 ^e graad	Optie Sport
	2 ^e graad	LO & Sport
	3 ^e graad	LO & Sport
	Specialisatiejaar	Sport- en Vrijtijdsanimatie

ASO

Sport	2 ^e graad
Wetenschappen-Sport	3 ^e graad

Het profiel van de studierichting:

- In deze studierichting krijgt men een aanbod waarbij men rekening houdt met een belangrijk maatschappelijk gegeven, namelijk sport, beweging en gezondheid.
- In de studierichting wordt naast wiskunde en talen, vooral het accent gelegd op Sport en wetenschappen. Naast de sport heeft men heel veel aandacht voor de wetenschappen: fysica, chemie en biologie.
- Ook de taalvakken worden geaccentueerd omdat in deze studierichting communicatie en sociale vaardigheden belangrijke factoren zijn. De leerlingen moeten leren om kritisch om te gaan met de informatie die ze krijgen via de media, en dit niet alleen via de sportactualiteit, maar ook over grotere maatschappelijke problemen.
- In het vak "project seminarie" krijgen de leerlingen de kans om de verschillende theoretische vakken (taalvakken, informatica, sport, ...) aan elkaar te koppelen en zelfstandig projecten uit te bouwen.
- Dagelijks een uur sporten moet de leerlingen optimale kansen geven om zich motorisch te ontwikkelen, fysiek weerbaar te worden en ook mentaal fit te blijven. Binnen de sportlessen wordt veel aandacht geschonken aan het fysiek en motorisch presteren, maar evenzeer aan de sociale component van de sport.

Het profiel van de studierichting:

- Er wordt in de studierichting Lichamelijke Opvoeding en Sport veel nadruk gelegd op beweging en op wat leerlingen daarbij voelen en denken (bewegingsbeleving). LO & Sport beoogt meer dan sport alleen. De jongeren krijgen een opleiding waarbinnen fysieke inspanning en een correcte bewegingsuitvoering belangrijk zijn. De verschillende basiseigenschappen (uithouding, kracht, snelheid, lenigheid, coördinatie) en technisch-tactische vaardigheden worden aangeleerd.
- Naast het louter lichamelijke aspect wordt ook veel aandacht besteed aan de intellectuele en sociale ontwikkeling. In de algemene vakken wordt sterk de nadruk gelegd op de wiskunde en wetenschappelijke vakken.
- Het vak toegepaste biologie (4 lessen/week in de derde graad) wordt wekelijks 2 uur anatomie en 2 uur fysiologie gegeven. Anatomie behandelt naast de kennis van het skelet (osteologie) ook de gewrichtenleer (arthrologie) en de leer van de spieren (myologie). Vanuit die kennis wordt dan ook de ontleding van beweging behandeld. In fysiologie wordt de werking van het menselijk lichaam behandeld en dit in gezonde toestand, bij ziektes (pathologie) en bij sportieve prestaties (trainingsleer).
- In het vak bewegingsagogiek (2 lessen per week in de derde graad) krijgen de leerlingen de kans om zelf de basisprincipes van onderricht in de praktijk te ervaren. De theorie wordt steeds gekoppeld aan de praktijk en zo moeten de leerlingen o.a. kleuters, kinderen van het basisonderwijs, alsook andersvaliden begeleiden in sportactiviteiten.
- Via L.O. & Sport en Maatschappij (1 lesuur per week in de derde graad) wordt de link gelegd naar de actualiteit in de sport, maar wordt ook de historiek van de sport en de plaats van de sport in de maatschappij behandeld.
- Toegepaste psychologie (1 lesuur per week in de derde graad) geeft de leerlingen de kans om hun eigen ervaringen en attitudes te verklaren via de psychologie. Faalangst en prestatiedruk zijn voorbeelden van behandelde thema's.

Studiegebied 'ASO'

ASO	1 ^e graad - 1 ^e jaar	Optie Klassieke Studiën Optie Moderne Wetenschappen
	- 2 ^e jaar	Optie Grieks – Latijn Optie Latijn Optie Moderne Wetenschappen
	2 ^e graad	Optie Grieks Optie Grieks – Latijn Optie Latijn Optie Humane Wetenschappen Optie Economie Optie Wetenschappen Optie Wetenschappen – Sport
	3 ^e graad	Optie Grieks – Latijn Optie Grieks – Wetenschappen Optie Grieks – Wiskunde Optie Latijn – Moderne Talen Optie Latijn – Wetenschappen Optie Latijn – Wiskunde Optie Economie – Moderne Talen Optie Economie – Wiskunde Optie Humane Wetenschappen Optie Moderne Talen – Wetenschappen Optie Moderne Talen – Wiskunde Optie Wetenschappen – Sport Optie Wetenschappen – Wiskunde

Economie

Het profiel van de leerling:

- Je hebt belangstelling voor aspecten van het economisch functioneren van de maatschappij.
- Je hebt zin voor netheid en ordelijkheid bij het noteren en verwerken van gegevens.
- Je hebt bij het oplossen van problemen steeds de neiging om modellen te ontwerpen, om structuren op te bouwen, om te analyseren en te synthetiseren, om te schematiseren en te evalueren.

Humane Wetenschappen

Het profiel van de leerling:

- Je hebt belangstelling voor de manier waarop mensen zich gedragen en zoekt naar samenhang en tegenstellingen in individueel gedrag.
- Je leert een kritische houding aannemen tegenover maatschappelijke verschijnselen en denkt na over essentiële levensvragen.
- Je ontwikkelt gaandeweg een literaire en artistieke gevoeligheid als bron van culturele vorming en verrijking.
- Je zoekt in sociale, culturele en historische systemen naar symbolen en tradities en confronteert die met je eigen opvattingen, ideeën en wensen of met die van anderen.
- Over deze confrontatie van ideeën leer je communiceren onder diverse vormen, met gebruik van media, naast geschreven vormen en discussie.
- Je hebt aanleg voor talen.

Klassieke Talen

Het profiel van de leerling:

- Je wil met je kennis van de oude talen ook een beter inzicht krijgen in de moderne talen.
- Je wil je verdiepen in het algemeen menselijk en blijvend erfgoed uit de Griekse en Romeinse beschaving.
- Je hebt een literaire en taalkundige belangstelling.
- Je kan taal waarderen als een drager van cultuur en je kan ideeën vlot verwoorden.
- Je hebt een goed geheugen.
- Je wil dat je Klassieke vorming een bijdrage levert tot het abstract denken, tot de zin voor analyse en nauwkeurigheid.

Moderne Talen

Het profiel van de leerling:

- Je studeert graag talen en je bent er goed in en je hebt een literaire belangstelling.
- Je hebt aanleg voor talen en je wil die vreemde talen grondig bestuderen en correct leren spreken en schrijven.
- Je wil met de studie van de moderne talen doordringen tot ons cultureel erfgoed en tot onze eigen literatuur.

Wetenschappen

Het profiel van de leerling:

- Je hebt interesse voor de brede werkelijkheid: zowel voor biologie, chemie en fysica.
- Je ziet moderne talen als een middel om wetenschappelijke literatuur beter onder de knie te krijgen.
- Je wil zoeken naar de orde, samenhang en structuren van de omringende wereld.
- Je hebt een specifieke belangstelling voor de verklaring van de natuurverschijnselen.
- Je wil problemen steeds procesmatig oplossen. Dit houdt in dat je het probleem eerst voor jezelf omschrijft, dat je mogelijke oplossingen vooropstelt en dat je door onderzoek, vergelijking en logische benadering tot een oplossing wil komen.
- Je werkt methodisch en nauwkeurig.
- Je bezit voldoende motorische aanleg voor proefondervindelijk onderzoek.

Wiskunde

Het profiel van de leerling:

- Je hebt een specifieke belangstelling voor de abstracte wereld van de wiskunde.
- Je hebt zin voor nauwkeurigheid, discipline en leerbereidheid.
- Je hebt bij het oplossen van problemen steeds de neiging om modellen te ontwerpen, om structuren op te bouwen, om te analyseren en te synthetiseren, om te schematiseren en te evalueren.

Studiegebied 'Bouw'

BSO	2 ^e graad	Bouw
	3 ^e graad	Ruwbouw
	Specialisatiejaar	Renovatie Bouw

BSO

Bouw	2 ^e graad
Ruwbouw	3 ^e graad
Renovatie Bouw	3 ^e lj. 3 ^e graad

Het profiel van de leerling:

- Graag buiten werken.
- Belangstelling hebben voor bouwen: nieuwbouw en restauratie/renovatie.
- Een goede conditie hebben.
- Interesse voor planlezen en materialenleer.
- Kennismaken met de arbeidsmarkt via stages.
- In de derde graad krijgt de leerling een opleiding bedrijfsbeheer waarmee hij zich als zelfstandig ondernemer kan vestigen.

Studiegebied 'Chemie'

TSO	1 ^e graad	Optie Techniek-Wetenschappen
	2 ^e graad	Techniek-Wetenschappen
	3 ^e graad	Techniek-Wetenschappen

TSO

Techniek-Wetenschappen	1 ^e -2 ^e -3 ^e graad
------------------------	--

Het profiel van de leerling:

- Je hebt interesse voor natuurwetenschappen en je bent voldoende begaafd.(theoretisch en abstract denken)
- Je wil je het wetenschappelijk denken eigen maken.
- Je hebt voldoende motorische aanleg.
- Je hebt geen problemen voor wiskunde.
- Je hebt voldoende taalbeheersing maar de taalontwikkeling is minder.

<i>Studiegebied 'Handel'</i>		
------------------------------	--	--

TSO	1 ^e graad	Optie Handel
	2 ^e graad	Handel
	3 ^e graad	Handel-Talen
		Handel
		Secretariaat-Talen
	Boekhouden-Informatica	
BSO	2 ^e graad	Verkoop
	3 ^e graad	Kantoor
		Verkoop
	Specialisatiejaar	Kantoor
	Winkelbeheer en Etalage	

TSO

Handel	1 ^e -2 ^e graad
--------	--------------------------------------

Het profiel van de leerling:

Je bent:

- voldoende abstract begaafd ,
- gericht op handelen,

Je hebt:

- praktisch inzicht ,
- interesse voor de overheidssdienst, de zakenwereld en de dienstensector,
- aanleg en belangstelling voor:
  - de vreemde talen,
  - de communicatieve vaardigheden en het functioneel taalgebruik,
  - de informaticatoepassingen,
  - de administratieve verwerking van documenten,

Je kan:

- vrij grote hoeveelheden praktijkgerichte leerstof verwerken.

Attitudes en sociale vaardigheden:

- binnen elke opdracht streven naar optimale kwaliteit, met oog voor de economische aspecten,
- efficiënt gegevens en informatie beheren,
- een positieve houding tegenover de snelle veranderingen stimuleren,
- een sterk engagement en verantwoordelijkheidsgevoel ontwikkelen,
- een flexibele houding ten opzichte van een wisselend takenpakket aannemen,
- bereid zijn tot permanente vorming,
- vlotheid in stijl en voorkomen, met zin voor diplomatie en etiquette aanleren,
- contactvaardigheid en het vermogen tot samenwerken bevorderen,

Handel

3^e graad

Het profiel van de leerling:

Met handel kiest je de meest polyvalente studierichting. Deze keuze veronderstelt een brede interesse en aanleg voor een aantal vormingscomponenten.

Attitudes en sociale vaardigheden:

- accuraat en geconcentreerd opdrachten uitvoeren,
- ordelijk en nauwkeurig werken,
- een sterke belangstelling voor zowel verbale als kwantificeerbare elementen uit de latere beroepsloopbaan ontwikkelen,
- zelfstandig werken met een sterk verantwoordelijkheidsgevoel,
- binnen elke opdracht streven naar optimale kwaliteit,
- een positieve houding aannemen tegenover de snelle veranderingen in de bedrijfswereld,
- bereid zijn tot permanente vorming,
- een flexibele houding vertonen ten opzichte van een wisselend takenpakket,
- vlotheid in stijl en voorkomen bezitten,
- bereid zijn tot contact en samenwerking,

Handel-Talen

2^e graad

Het profiel van de leerling:

- Je hebt een bijzondere aanleg voor de vier vaardigheden in het taalonderwijs : lezen, schrijven, luisteren en spreken. Je houdt van praktisch en zakelijk taalgebruik.
- Je hebt interesse voor gevarieerd secretariaatswerk, met veel contact binnen en buiten het bedrijf of organisatie.

Secretariaat-Talen

3^e graad

Het profiel van de leerling:

- Je kiest voor de studierichting Secretariaat-Talen, omdat je een bijzondere aanleg hebt voor de vier vaardigheden in het taalonderwijs: lezen en schrijven, luisteren en spreken. Het toepassingsgebied is het praktisch en zakelijk taalgebruik.
- Bovendien hou je van gevarieerd secretariaatswerk, met veel contact binnen en buiten het bedrijf of organisatie.
- Attitudes en sociale vaardigheden:
  - zelfstandig werken met een sterk verantwoordelijkheidsgevoel,
  - een opdracht correct en accuraat uitvoeren, met aandacht voor normen en conventies,
  - zin voor orde, nauwkeurigheid en stiptheid nastreven,
  - efficiënt tijd en opdrachten organiseren,
  - een flexibele houding ten opzichte van een wisselend takenpakket en opdrachtgevers aannemen,
  - bereid zijn tot permanente vorming,
  - vlotheid in stijl en voorkomen, naast zin voor etiquette nastreven,
  - respect voor zichzelf en voor anderen opbrengen,
  - betrouwbaar zijn, discreet en tactvol optreden.

Boekhouden-Informatica

3^e graad**Het profiel van de leerling:**

Als je een bijzondere aanleg en interesse hebt voor boekhouden, toegepaste informatica en logica moet je in deze studierichting een optimale studieloopbaan kunnen opbouwen.

Je bezit een stevige wiskundige basis, je bent pragmatisch ingesteld en je kan analytisch denken.

Attitudes en sociale vaardigheden:

- accuraat en geconcentreerd werken,
- ordelijk en nauwkeurig omgaan met kwantificeerbare gegevens,
- efficiënt beheren van gegevens en informatie,
- zelfstandig werken met een sterk verantwoordelijkheidsgevoel,
- steeds streven naar optimale kwaliteit,
- een positieve en flexibele houding aannemen tegenover de snelle veranderingen in de informaticawereld,
- bereid zijn tot contact en samenwerking,
- dienstbaar zijn en begrip tonen in het oplossen van informaticaproblemen,

BSO

Verkoop

2^e-3^e graad**Het profiel van de leerling:**

Je verkiest een praktijk- en bedrijfsgerichte vorming met verkoopstages. Je hebt bovendien commerciële aanleg en je bent vlot in het leggen van contacten.

Attitudes en sociale vaardigheden:

- enthousiast engagement en dienstbaarheid tonen,
- vriendelijk zijn in de omgang met mensen,
- vlotheid in stijl en voorkomen nastreven,
- tactvol en met psychologisch inzicht optreden,
- optimistische ingesteldheid en doorzettingsvermogen bezitten,
- commerciële aanleg met sterke verbale overtuigingskracht ontwikkelen,
- eerlijke houding met aandacht voor commerciële belangen aannemen,
- zin voor creativiteit en esthetisch aanvoelen ontwikkelen,
- respect voor zichzelf en voor anderen opbrengen,
- betrouwbaar zijn en discreet handelen.

Kantoor

2^e-3^e graad**Het profiel van de leerling:**

De leerling verkiest een praktijk- en bedrijfsgerichte vorming met bedrijfsstages. Hij heeft interesse voor de brede administratieve taken binnen het bedrijf.

Volgende vaardigheden komen hier zeker aan bod:

- vlot contacten kunnen leggen
- nauwgezet zijn
- organisatietalent hebben
- zin voor initiatief hebben
- doorzettingsvermogen bezitten.

Winkelbeheer en Etalage

3^e lj. 3^e graad

Het profiel van de leerling:

- Je bent praktisch gericht, je wil je eventueel zelf als zelfstandige vestigen, of toch in de distributiesector tewerkgesteld worden.
- De nadruk ligt op praktische opleiding in bedrijfsbeheer, informatica, verkooptechnieken.
- Stages: bij winkeliers en in hun eigen leerbedrijf.

Studiegebied 'Hout'

TSO	1 ^e graad	Optie Hout- en Bouwtechnieken
	2 ^e graad	Houttechnieken
	3 ^e graad	Houttechnieken
BSO	2 ^e graad	Hout
	3 ^e graad	Houtbewerking
	Specialisatiejaar	Industriële Houtbewerking

TSO

Houttechnieken

2^e-3^e graad

Het profiel van de leerling:

- Timmeren, creatief bezig zijn met hout.
- Handigheid.
- Ruimtelijk inzicht.
- Analyserend vermogen voor het inzicht in constructies.
- Enig wiskundig inzicht.
- Computervaardigheden en tekenvaardigheden.
- Praktisch aangelegd zijn.
- Zin voor nauwkeurig werken, tekenen en meten.
- In de derde graad krijgt de leerling een opleiding bedrijfsbeheer waarmee hij zich als zelfstandig ondernemer kan vestigen.

BSO

Hout	2 ^e graad
Houtbewerking	3 ^e graad
Industriële Houtbewerking	3 ^e lj. 3 ^e graad

Het profiel van de leerling:

- Duidelijke handvaardigheid.
- Timmeren, creatief bezig zijn met hout.
- Graag werken met het natuurproduct hout (hout in de bouw en hout in de meubelfabricatie).
- Belangstelling voor werken met machines.
- Een goede gezondheid hebben → niet voor kinderen met allergie aan stof, lijmen, hout, ...
- Variatie van werksituaties door wisselende opdrachten.
- Kennismaken met de arbeidsmarkt via stages.
- Praktijk is zeer belangrijk.
- In de derde graad krijgt de leerling een opleiding bedrijfsbeheer waarmee hij zich als zelfstandig ondernemer kan vestigen.

Studiegebied 'Koeling en Warmte'

BSO	2 ^e graad	Basismechanica
	3 ^e graad	Centrale Verwarming en Sanitaire Installaties
	Specialisatiejaar	Verwarmingsinstallaties

BSO

Basismechanica	2 ^e graad
Centrale Verwarming en Sanitaire Installaties	3 ^e graad
Verwarmingsinstallaties	3 ^e lj. 3 ^e graad

Het profiel van de leerling:

- Deze afdeling begint met een beroepsopleiding metaal. De leerling moet bijgevolg affiniteit vertonen tegenover deze materie.
- Ook interesse voor elektriciteit (regeling branders).
- Vuile handen en/of kleren schrikken hen niet af.
- Een goede conditie hebben (zware materialen en toestellen).
- Kennismaken met de arbeidsmarkt via stages.
- Praktijk is zeer belangrijk.
- In de derde graad krijgt de leerling een opleiding bedrijfsbeheer waarmee hij zich als zelfstandig ondernemer kan vestigen.

Studiegebied 'Land- en Tuinbouw'

TSO	1 ^e graad	Optie Agro-Biochtechnieken
	2 ^e graad	Biotechnische Wetenschappen Landbouwtechnieken Tuinbouwtechnieken
	3 ^e graad	Biotechnische Wetenschappen Landbouwtechnieken Tuinbouwtechnieken
BSO	1 ^e graad	Beroepenveld: Land- en Tuinbouw
	2 ^e graad	Landbouw Tuinbouw
	3 ^e graad	Landbouw Tuinbouw
	Specialisatiejaar	Veehouderij en Landbouwteelten Groenbeheer en Verfraaiing

TSO

Biotechnische Wetenschappen 2^e-3^e graad

Het profiel van de leerling:

- Je bent geboeid door wetenschappen en door alles wat leeft, zoals planten en dieren en mensen.
- Je wilt uitdokteren welke processen zich afspelen in levende wezens en welke rol levende organismen vervullen bij de bereiding van voedsel en andere productieprocessen.
- Je bent een geboren onderzoeker en labowerk boeit je
- Je bent geïnteresseerd in een job in een voedingsbedrijf
- Je bent natuur- en milieubewust en je wilt meebouwen aan een beter leefmilieu.
- Je bent van plan verder te studeren na het secundair onderwijs en bachelor of master te worden in de landbouw en biotechnologie (gentehnologie, voedingsindustrie, milieuzorg, land- en tuinbouw, groenvoorziening en dierenzorg).

Landbouwtechnieken 2^e-3^e graad

Het profiel van de leerling:

- Je bent gebeten door het landbouwwirus en je droomt ervan om op je eigen boerderij of in de sector landbouw te werken.
- Dieren verzorgen op de boerderij en verkopen is echt je ding.
- Landbouwgewassen zien groeien en vruchten ervan oogsten vind je boeiend.
- Werken met allerlei landbouwmachines in open veld vind je de max.
- Wellicht wil je verder studeren en bachelor worden in de landbouw- en biotechnologie (gentehnologie, natuur en landschapsbeheer, voedingsindustrie e.a.)

Tuinbouwtechnieken

2^e-3^e graad

Het profiel van de leerling:

- Je hebt groene vingers en je droomt ervan om tuinen en parken aan te leggen en te onderhouden.
- Misschien wil je graag een eigen bloemenzaak openen of werken in een tuincentrum.
- Je hebt belangstelling voor het kweken, verzorgen en verkopen van planten.
- Misschien wil je verder studeren en bachelor worden in de landbouw- en biotechnologie (groenmanagement, tuinarchitect, tuinbouwregent, gentechnologie, natuur en milieubeheer e.a.)

BSO

Landbouw

2^e-3^e graad

Het profiel van de leerling:

- Je bent gebeten door het landbouwwirus en je droomt ervan om op je eigen boerderij of in de sector landbouw te werken.
- Dieren verzorgen op de boerderij en verkopen is echt je ding.
- Landbouwgewassen zien groeien en vruchten ervan oogsten vind je boeiend.
- Werken met allerlei landbouwmachines in open veld vind je de max.

Tuinbouw

2^e-3^e graad

Het profiel van de leerling:

- Je hebt groene vingers en je droomt ervan om tuinen en parken aan te leggen en te onderhouden.
- Misschien wil je graag een eigen bloemenzaak openen of werken in een tuincentrum.
- Je hebt belangstelling voor het kweken, verzorgen en verkopen van planten.

Studiegebied 'Mechanica-Elektriciteit'

TSO	1 ^e graad	Optie Mechanica-Elektriciteit
		Elektriciteit-Elektronica
	2 ^e graad	Elektrotechnieken
		Elektromechanica
	3 ^e graad	Industriële Wetenschappen
		Mechanische Technieken
		Elektriciteit-Elektronica
		Elektrische Installatietechnieken
		Elektromechanica
		Industriële Wetenschappen
BSO	2 ^e graad	Mechanische vormgevingstechnieken
		Elektrische Installaties
	3 ^e graad	Elektrische Installaties

TSO

Elektriciteit – Elektronica

2^e–3^e graad

Het profiel van de leerling:

Elektriciteit-Elektronica is een richting voor leerlingen die geïnteresseerd zijn in elektriciteit, elektronica en de geïnformatiseerde en gedigitaliseerde wereld.

- Technische interesse is belangrijk.
- Fijne motoriek is een pluspunt → manipuleren, monteren en solderen van heel kleine elektronische componenten.
- Wetenschappelijke belangstelling en abstraherend vermogen.
- Wiskundig inzicht → 5 uur wiskunde per week.
- Wiskundig benaderen van technische processen in het domein van toegepaste fysica (magnetisme, golfbewegingen en frequenties, netwerken, spanning en stroom).
- Belangstelling voor hardware.
- Aandacht voor theorie en praktijk.

Elektrotechnieken	2 ^e graad
Elektrische Installatietechnieken	3 ^e graad

Het profiel van de leerling:

- Belangstelling voor elektrische stroomkringen.
- Vooral aandacht voor het praktische.
- Handig zijn.
- Abstract denken → niet zichtbare elektrische processen.
- Enig wiskundig inzicht is nodig.
- Snel software assimileren.
- Attitudes zoals nauwkeurigheid, orde, zorg en keurige afwerking komen uitdrukkelijk aan bod.
- De leerlingen zijn meer praktisch dan theoretisch geïnteresseerd en hebben minder belangstelling voor de algemene vakken.
- Ze kunnen probleemoplossend werken.
- Ze bezitten voldoende verbale expressie om duidelijk en beknopt te kunnen rapporteren.
- Ze beschikken over een vlot grafisch reproduceervermogen, ruimtelijk inzicht en een goede motoriek.
- Ze verwerven in grootheden, eenheden en symbolen.
- In de derde graad krijgt de leerling een opleiding bedrijfsbeheer waarmee hij zich als zelfstandig ondernemer kan vestigen.

Elektromechanica	2 ^e -3 ^e graad
------------------	--------------------------------------

Het profiel van de leerling:

- Technische belangstelling.
- Motorische vaardigheid moet meer aanwezig zijn dan in Elektriciteit – Elektronica.
- Wetenschappelijke belangstelling.
- Wiskundig inzicht → 5 uur wiskunde per week, techniek wordt vanuit een wiskundige hoek bekeken.
- Inzicht in de werking van concrete structuren.
- Ruimtelijk inzicht.
- Computervaardigheden.
- Belangstelling voor machinesystemen.
- Aandacht voor theorie en praktijk.
- Elektromechanica is een richting waarbij een brede technische interesse noodzakelijk is: mechanica, pneumatica, hydraulica en werktuigbouwkunde komen er uitgebreid aan bod naast een degelijke basis van elektriciteit en elektronica. Deze studierichting behandelt deze vakken nog vrij theoretisch, zodat je een behoorlijke kennis van wiskunde nodig hebt. De algemeen vormende vakken vullen deze opleiding mooi aan.

Industriële Wetenschappen

1^e-2^e-3^e graad

Het profiel van de leerling:

- Ruime belangstelling voor toegepaste wetenschappen, wiskunde en techniek.
- Handvaardigheid is minder doorslaggevend dan in Elektriciteit – Elektronica en in Elektromechanica.
- Uitgesproken wiskundig inzicht → 3de graad: 8 uur wiskunde per week.
- Abstraherend en analyserend vermogen → 5 uur chemie en fysica per week.
- Ruimtelijk inzicht.
- Computervaardigheid (software).
- Theoretisch aangelegd zijn.

Mechanische Technieken

2^e graad

Mechanische Vormgevingstechnieken

3^e graad

Het profiel van de leerling:

- Gevoel hebben voor mechanismen en machines.
- Graag dingen in elkaar steken en bewerken.
- Nauwkeurig werken.
- Ruimtelijk en technisch inzicht.
- Enig wiskundig inzicht.
- Handig zijn.
- Zelfstandig denken en werken.
- Vooral aandacht voor het praktische.
- Een ruime interesse voor mechanica, techniek en allerlei mechanische toepassingen is noodzakelijk.
- De opleiding is praktisch waarbij verspaningstechnieken in combinatie met computertoepassingen een belangrijke plaats innemen. Zo leer je bv. numeriek gestuurde machines (CNC) bedienen.
- Er wordt voortdurend ingespeeld op nieuwe technologieën en technische ontwikkelingen.

BSO

Elektrische Installaties

2^e-3^e graad

Het profiel van de leerling:

Indien je een brede interesse hebt voor elektriciteit en techniek is deze praktisch gerichte opleiding wellicht iets voor jou. Je leert hierin stap voor stap huishoudelijke en industriële elektrische installaties opbouwen en onderhouden. Hierbij sluiten de algemeen vormende en theoretische vakken zeer nauw aan bij de praktische vorming. Als bijkomende troef krijg je in de derde graad een opleiding bedrijfsbeheer waarmee je je kan vestigen als zelfstandige ondernemer.

Hetgeen abstract of niet direct bruikbaar is, ligt vaak buiten de interessesfeer van de leerling.

Studiegebied 'Personenzorg'

TSO	1 ^e graad	Optie Sociale en Technische Vorming
	2 ^e graad	Sociale en Technische Wetenschappen
	3 ^e graad	Gezondheids- en Welzijnswetenschappen
BSO	2 ^e graad	Verzorging-Voeding
	3 ^e graad	Verzorging
	Specialisatiejaar	Thuis- en Bejaardenzorg
		Kinderzorg

TSO

Sociale en Technische Vorming	1 ^e graad
Sociale en Technische Wetenschappen	2 ^e graad

Het profiel van de leerling:

- Je bent sociaal voelend zijn en je wil die sociale vaardigheden ontwikkelen.
- Je hebt interesse voor een concrete benadering van de natuurwetenschappen, specifiek op het brede domein van de voeding.
- Je bent creatief en je werkt graag manueel.
- Je wil je een ernstige werkhouding eigen maken.

Gezondheids- en Welzijnswetenschappen	3 ^e graad
---------------------------------------	----------------------

Het profiel van de leerling:

- Jongens en meisjes die het idee hebben dat zij binnen de sectoren welzijnszorg, gezondheidszorg en aanverwante sectoren een beroep zullen kiezen, zonder dat de keuze voor GWW hen reeds vastzet.
- Jongeren die sociaalvoelend zijn, graag met mensen omgaan, die interesse hebben voor wat de mens beweegt, voor wat hen zelf beweegt.
- Jongeren die gemotiveerd zijn om een redelijk pakket wetenschappelijke kennis op te doen, zowel van natuurwetenschappelijke als van psycho-pedagogische aard.

BSO

Verzorging-Voeding	2 ^e graad
--------------------	----------------------

Het profiel van de leerling:

- Jongeren die sociaal voelend zijn en die sociale vaardigheden willen ontwikkelen.
- Jongeren die vanuit gezondheidsoverwegingen, interesse hebben voor het domein van de voeding.
- Jongeren die vanuit de zorg voor het welbevinden van mensen, aandacht hebben voor de leef- en woonsituatie.
- Jongeren die graag manueel en creatief handelen.

Verzorging

3^e graad

Het profiel van de leerling:

- Jongeren die sociaal voelend zijn en die sociale vaardigheden willen ontwikkelen.
- Jongeren die vanuit een teamgerichte benadering, de zorg willen dragen voor anderen.
- Jongeren die graag manueel handelen, en bereid zijn het eigen handelen te bevragen en te vervolmaken.
- Jongeren die bereid zijn tot (her)oriëntatie van eigen waarden.

Thuis- en Bejaardenzorg

3^e lj. 3^e graad

Het profiel van de leerling:

Jongeren die

- betrouwbaar zijn en beroepsgeheim kunnen respecteren,
- flexibel en creatief zijn,
- in team kunnen werken,
- inzichtelijk, systematisch en zelfstandig kunnen handelen,
- respect kunnen opbrengen voor elke zorgvrager,
- verantwoordelijkheid kunnen dragen en initiatief nemen, zich kunnen inleven in de gevoelswereld en de leefsituatie van de zorgvrager en zijn familie.

Kinderzorg

3^e lj. 3^e graad

Het profiel van de leerling:

Jongeren die

- betrouwbaar zijn en beroepsgeheim kunnen respecteren,
- flexibel en creatief zijn,
- in team kunnen werken,
- inzichtelijk, systematisch en zelfstandig kunnen handelen,
- respect kunnen opbrengen voor elk kind,
- verantwoordelijkheid kunnen dragen en initiatief nemen.

Studiegebied 'Sport'

ASO	2 ^e graad	Sport
	3 ^e graad	Wetenschappen-Sport
TSO	1 ^e graad	Optie Sport
	2 ^e graad	LO & Sport
	3 ^e graad	LO & Sport
	Specialisatiejaar	Sport- en Vrijtijdsanimatie

ASO

Sport	2 ^e graad
Wetenschappen-Sport	3 ^e graad

Het profiel van de leerling:

- Je beschikt over een positieve houding tegenover sport en wetenschappen. Enkel een sportmentaliteit is onvoldoende. Je moet ook bereid zijn je in te zetten voor de theorievakken om met kans op slagen deze studierichting aan te vatten. Zelfstudie, het verwerken van grote leerstofinhouden, zelfstandig werken zijn de pijlers voor je theoretische vakken.
- In de richting wordt binnen de sportvakken, naast het louter presteren ook veel aandacht besteed aan de sportgerelateerde kennis. Je moet inzien hoe een sport gestructureerd is, hoe een beweging geanalyseerd kan worden, enz. Een sterke wisselwerking tussen de theorie (fysica, chemie,...) en de praktijk (aanloopsnelheid, evenwicht,...) is in alle lessen aanwezig.
- Je hebt een duidelijk ASO-profiel, aangevuld met een sterke interesse voor sport en beweging, alsook de bereidheid om in groep te functioneren.

TSO

LO & Sport	2 ^e -3 ^e graad
------------	--------------------------------------

Het profiel van de leerling:

- Je bent bereid om fysieke inspanningen te leveren, je beschikt over een minimale motorische begaafdheid alsook over een geest die "sport-minded" is en op theoretisch vlak gaat je voorkeur uit naar wiskunde en wetenschappelijke vakken. Dan ben je klaar om in te stappen in de richting L.O. & Sport.
- Bij de instroom in de tweede graad heb je geen voorkennis op sportgebied nodig. Ook in de derde graad krijg je bij de aanvang de kans om je bij te schaven.
- Naast sportieve eigenschappen moet je ook over de nodige sociale en communicatieve eigenschappen beschikken. In de lessen, zowel theorie als praktijk, wordt veel samen gewerkt, waardoor communicatie- en sociale vaardigheden automatisch veel geoefend worden. Ook door de programmakeuze van de school, het aanbieden van meerdaagse stages, wordt op gebied van samenwerking en nemen van verantwoordelijkheid veel geëist.
- Bij de evaluatie van je fysieke prestatie wordt er ook rekening gehouden met de progressie die je maakt en de juiste attitude die je toont.

DEEL III - STUDIEAANBOD SGKSO VLAAMSE ARDENNEN

Studierichting	SCHOLEN				
1ste graad					
Eerste leerjaar					
1e leerjaar A	KSOG	SBC	TIOLV	VISL	VLIO
1e leerjaar B	KSOG		TIOLV	VISL	VLIO
Tweede leerjaar van de eerste graad					
2e leerjaar Basisoptie Agro- en biotechnieken					VLIO
2e leerjaar Basisoptie Bouw- en houttechnieken				VISL	
2e leerjaar Basisoptie Grieks-Latijn		SBC			
2e leerjaar Basisoptie Handel	KSOG		TIOLV		
2e leerjaar Basisoptie Industriële wetenschappen				VISL	
2e leerjaar Basisoptie Latijn	KSOG	SBC			
2e leerjaar Basisoptie Mechanica-elektriciteit	KSOG			VISL	
2e leerjaar Basisoptie Moderne wetenschappen	KSOG	SBC			
2e leerjaar Basisoptie Sociale en technische vorming			TIOLV		
2e leerjaar Basisoptie Sport					VLIO
2e leerjaar Basisoptie Techniek-wetenschappen			TIOLV		
Beroepsvoorbereidend leerjaar					
BVL Bouw + Hout				VISL	
BVL Elektriciteit + Hout	KSOG				
BVL Elektriciteit + Metaal				VISL	
BVL Kantoor en verkoop + Verzorging-voeding			TIOLV		
BVL Land- en tuinbouw					VLIO
2de graad					
ASO					
ASO Economie	KSOG	SBC			
ASO Grieks		SBC			
ASO Grieks-Latijn		SBC			
ASO Humane wetenschappen	KSOG	SBC			
ASO Latijn	KSOG	SBC			
ASO Sport					VLIO
ASO Wetenschappen	KSOG	SBC			
BSO					
BSO Basismechanica				VISL	
BSO Bouw				VISL	
BSO Elektrische installaties	KSOG				
BSO Hout	KSOG			VISL	
BSO Kantoor	KSOG				
BSO Landbouw					VLIO
BSO Tuinbouw					VLIO
BSO Verkoop			TIOLV		
BSO Verzorging-voeding			TIOLV		
TSO					
TSO Biotechnische wetenschappen					VLIO
TSO Elektriciteit-elektronica	KSOG			VISL	
TSO Elektromechanica				VISL	
TSO Elektrotechnieken				VISL	
TSO Handel	KSOG		TIOLV		
TSO Handel-talen			TIOLV		
TSO Houttechnieken				VISL	
TSO Industriële wetenschappen				VISL	
TSO Landbouwtechnieken					VLIO
TSO Lichamelijke opvoeding en sport					VLIO
TSO Mechanische technieken				VISL	
TSO Sociale en technische wetenschappen			TIOLV		
TSO Techniek-wetenschappen			TIOLV		
TSO Tuinbouwtechnieken					VLIO

DEEL III - STUDIEAANBOD SGKSO VLAAMSE ARDENNEN

3de graad			
ASO			
ASO Economie-moderne talen	KSOG	SBC	
ASO Economie-wiskunde	KSOG	SBC	
ASO Grieks-Latijn		SBC	
ASO Grieks-wetenschappen		SBC	
ASO Grieks-wiskunde		SBC	
ASO Humane wetenschappen	KSOG	SBC	
ASO Latijn-moderne talen	KSOG	SBC	
ASO Latijn-wetenschappen		SBC	
ASO Latijn-wiskunde	KSOG	SBC	
ASO Moderne talen-wetenschappen		SBC	
ASO Moderne talen-wiskunde	KSOG	SBC	
ASO Wetenschappen-wiskunde	KSOG	SBC	
ASO Wetenschappen-sport			VLIO
BSO			
BSO Centrale verwarming en sanitaire installaties			VISL
BSO Elektrische installaties	KSOG		
BSO Houtbewerking	KSOG		VISL
BSO Kantoor	KSOG		
BSO Landbouw			VLIO
BSO Ruwbouw			VISL
BSO Tuinbouw			VLIO
BSO Verkoop		TIOLV	
BSO Verzorging		TIOLV	
TSO			
TSO Biotechnische wetenschappen			VLIO
TSO Boekhouden-informatica		TIOLV	
TSO Elektriciteit-elektronica	KSOG		VISL
TSO Elektrische installatietechnieken			VISL
TSO Elektromechanica			VISL
TSO Gezondheids- en welzijnswetenschappen		TIOLV	
TSO Handel	KSOG	TIOLV	
TSO Houttechnieken			VISL
TSO Industriële wetenschappen			VISL
TSO Landbouwtechnieken			VLIO
TSO Lichamelijke opvoeding en sport			VLIO
TSO Mechanische vormgevingstechnieken			VISL
TSO Secretariaat-talen		TIOLV	
TSO Techniek-wetenschappen		TIOLV	
TSO Tuinbouwtechnieken			VLIO
7de leerjaar			
TSO Sport- en vrijetijdsanimatie			VLIO
3de leerjaar, 3de graad			
BSO			
BSO Groenbeheer en verfraaiing			VLIO
BSO Industriële houtbewerking			VISL
BSO Kinderzorg		TIOLV	
BSO Renovatie bouw			VISL
BSO Thuis- en bejaardenzorg		TIOLV	
BSO Veehouderij en landbouwteelten			VLIO
BSO Verwarmingsinstallaties			VISL
BSO Winkelbeheer en etalage		TIOLV	